TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đóng bảo hiểm xã hội tự nguyện 17 năm có được nghỉ hưu sớm khi sức khỏe suy giảm?

13:06 16/09/2026

Người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện dù đã tích lũy đủ 17 năm đóng phí và bị suy giảm sức khỏe nặng vẫn không thuộc diện được giải quyết chế độ nghỉ hưu trước tuổi theo quy định hiện hành.

Ảnh minh họa

Vấn đề trên được Bảo hiểm xã hội Việt Nam làm rõ trước vướng mắc của một lao động nữ sinh tháng 11/1977, hiện gần 49 tuổi, đã tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện liên tục suốt 17 năm. Do vừa trải qua cơn tai biến dẫn đến liệt toàn thân, sức khỏe giảm sút nghiêm trọng, người lao động này bày tỏ nguyện vọng muốn làm thủ tục để hưởng lương hưu sớm nhằm trang trải cuộc sống.

Theo giải đáp từ cơ quan Bảo hiểm xã hội Việt Nam, điều kiện hưởng chế độ hưu trí đối với nhóm người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện được quy định cụ thể tại Điều 98 Luật Bảo hiểm xã hội. Theo đó, người tham gia loại hình này chỉ được nhận lương hưu khi đáp ứng đồng thời hai tiêu chuẩn gồm có thời gian đóng bảo hiểm xã hội từ đủ 15 năm trở lên và phải đạt độ tuổi nghỉ hưu theo quy định tại Khoản 2 Điều 169 của Bộ luật Lao động.

Về các trường hợp được xem xét nghỉ hưu sớm khi bị suy giảm khả năng lao động, Điểm b Khoản 2 Điều 11 Nghị định số 159/2025/NĐ-CP nêu rõ chính sách này chỉ áp dụng đối với người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện có từ đủ 20 năm đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc trở lên mà bị suy giảm khả năng lao động từ 61% trở lên. Khi đó, điều kiện về độ tuổi nghỉ hưu sẽ được áp dụng theo các quy định riêng tại Điều 65 Luật Bảo hiểm xã hội.

Như vậy, cơ chế ưu tiên nghỉ hưu sớm do suy giảm sức khỏe chỉ dành riêng cho những trường hợp có quá trình đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc từ đủ 20 năm trở lên rồi mới chuyển tiếp sang bảo hiểm tự nguyện.

Đối chiếu với trường hợp nêu trên, do người lao động hoàn toàn chỉ tham gia loại hình bảo hiểm xã hội tự nguyện thuần túy, pháp luật hiện hành không có căn cứ cho phép nghỉ hưu trước tuổi vì lý do bệnh tật hay suy giảm khả năng lao động. Dù thời gian đóng bảo hiểm đã vượt mốc tối thiểu 15 năm, người này bắt buộc phải chờ đến khi đạt đủ độ tuổi nghỉ hưu luật định theo lộ trình mới được giải quyết chế độ hưu trí hằng tháng.

Tâm An